

Appropriate Legal Measures for Restaurants Selling Alcoholic Beverages in the Situation of Virus Outbreak: Case study of the COVID-19 outbreak in Sakhon Nakorn district

Danainut Jirawattanasomkul¹, Wannachai Promrak² and Nathaporn Jirawattanasomkul³

^{1,3} Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

²Department of Special Investigation, Thailand

¹E-mail: danainut@snru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-7751-9593>

²E-mail: wannachai_chai@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-2845-1052>

³E-mail: nathaporn.j@snru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4538-6752>

Received 03/10/2024

Revised 28/11/2024

Accepted 28/12/2024

Abstract

Background and Aims: During the COVID-19 outbreak, government measures affected restaurants selling alcoholic beverages. The purposes of this research were to 1. Study legal measures that control restaurants that sell alcoholic beverages. 2. Study the context and suitability for preventing the spread of COVID-19 and allowing restaurants to continue operating. 3. Prepare appropriate legal measures for restaurants that sell alcoholic beverages in Mueang District, Sakon Nakhon Province.

Methodology: This research was qualitative research methods that contained document research, an in-depth interview which consists of the stakeholder population of 20 people, including 5 restaurant owners, 5 restaurant managers, 5 shop employees, 3 administrative officers, and 2 public health officers., and focus group that consists of the study population 20 people who were specifically selected, including: 5 owners of large restaurants that sell alcoholic beverages, 5 government officials, 5 academics, and 5 consumers, and the data was analyzed using content analysis methods

Results: The findings of the research are: 1. Laws that control restaurants include: the Communicable Diseases Act 2015, Emergency Decree in Emergency Situations 2005, Sakon Nakhon Province Orders, and Ministry of Public Health guidelines. 2) They can operate their restaurants with public health measures to prevent the spread. There must be advance notification and compensation money given to the shop by clearly specifying the rate. 3) Appropriate measures include regulations that stakeholders participated in, the category of compensation, and the punishment section for violations.

Conclusion: The research suggests guidelines for Sakon Nakhon Province to consider adopting legal measures for restaurants that sell alcoholic beverages in the event of an epidemic situation by involving stakeholders, leading to further research work regarding creating appropriate measures in the epidemic situation for entertainment venues.

Keywords: Legal Measures; Restaurants Selling Alcoholic Beverages; Covid 19 Epidemic

มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานการณ์การระบาดของโรค: กรณีศึกษาการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ดนัยณัฐ จิระวัฒนาสมกุล¹, วรณชัย พรหมรักษ์² และณัฐพร จิระวัฒนาสมกุล³

^{1,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²กรมสอบสวนคดีพิเศษ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 มาตรการของภาครัฐส่งผลกระทบต่อร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษามาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2. ศึกษาบริบทและความเหมาะสมในการป้องกันการระบาดของโควิดพร้อมกับให้ร้านอาหารสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ 3. จัดทำรูปแบบมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: วิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกโดยประชากรผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 20 คน ได้แก่ เจ้าของร้าน 5 คน ผู้จัดการร้าน 5 พนักงานร้าน 5 คน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง 3 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2 คน และการจัดเวทีเสวนาโดยมีประชากรศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดใหญ่ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 5 คน เจ้าพนักงานรัฐ 5 คน นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย 3 คน ด้านสาธารณสุข 2 คน และผู้บริโภค 5 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย: 1) กฎหมายที่ควบคุมร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่ พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 พระราชกำหนดในการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 คำสั่งจังหวัดสกลนคร และแนวปฏิบัติกระทรวงสาธารณสุขที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมาก 2) ร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถดำเนินกิจการร้านอาหารได้โดยมีมาตรการจากทางสาธารณสุขในการป้องกันการแพร่ระบาด กรณีที่มีคำสั่งให้ปิดร้านต้องมีการแจ้งก่อนล่วงหน้าและมีเงินเยียวยาให้กับทางร้านโดยกำหนดอัตราให้ชัดเจน 3) มาตรการที่เหมาะสมประกอบด้วยหมวดข้อบังคับที่ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมหมวดการเยียวยาชดเชยความเสียหายจากมาตรการ และหมวดบทลงโทษหากฝ่าฝืนอย่างชัดเจน

สรุปผล: หน่วยงานจังหวัดสกลนครพิจารณานำมาตรการทางกฎหมายสำหรับร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาปรับใช้เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโดยให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วม

คำสำคัญ: มาตรการกฎหมาย; ร้านอาหาร; เครื่องดื่มแอลกอฮอล์; โรคระบาดโควิด 19

บทนำ

ตั้งแต่ที่มีการระบาดของโรคโควิด 19 ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ ได้กล่าวว่า รัฐบาลออกมาตรการต่าง ๆ ได้แก่ การปิดเมือง การรักษาระยะห่าง ห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง ปิดประเทศ ปิดสถานบริการ เป็นต้น พบว่าประชาชนจำนวนมากได้รับผลกระทบต่อรายได้ถึงร้อยละ 52.1 เมื่อเทียบกับก่อนมีมาตรการ ปัจจุบันมีมาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผ่อนคลายน้อยขึ้นทำให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ในเขตพื้นที่สกลนครหย่อนลงจนเป็นเหตุให้การ

แพร่ระบาดสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากรายงานของสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร ซึ่งเมื่อศึกษาจากสาเหตุพบว่า ส่วนมากติดมาจากร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นส่วนใหญ่ (สำนักงานสถิติจังหวัดสกลนคร. 2564)

ในด้านของผู้ประกอบการก็มีความจำเป็นต้องเปิดกิจการเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ในสถานการณ์ปัจจุบัน มิฉะนั้นหากธุรกิจต้องปิดลงจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และสังคมที่ต้องมีแรงงานที่ตกงานเพิ่มขึ้น ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันมีร้านอาหารได้ปิดตัวลงเป็นจำนวนมากจากสถานการณ์การระบาดของโควิด 19 จากรายงานการศึกษาผลกระทบของการระบาดโควิดต่อร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทยโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ร้อยละ 69.4 โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการสถานบันเทิงส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ร้อยละ 95.1 กลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่มส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบร้อยละ 80.3 กลุ่มผู้ประกอบการส่งเสริมการขายได้รับผลกระทบ ร้อยละ 69.6 และกลุ่มผู้ประกอบการร้านขายของชำได้รับผลกระทบร้อยละ 47.8 ซึ่งมาตรการของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพนักงานมากที่สุด คือ มาตรการช่วงที่ 1 ช่วงห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั่วประเทศเนื่องจากเป็นมาตรการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสถานประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่ม และสถานบันเทิงทำการปิดให้บริการชั่วคราว ส่งผลให้ผู้ประกอบการขาดรายได้ จึงจำเป็นต้องลดต้นทุนค่าใช้จ่าย เช่น การเลิกจ้างพนักงาน เป็นต้น และผู้ประกอบการไม่สามารถทราบได้เลยว่ามาตรการดังกล่าวมีระยะเวลาเท่าใดทำให้ไม่สามารถวางแผนรับมือได้ (กนิษฐา ไทยกล้า, 2564: 69-70) แม้ปัจจุบันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิดจะลดน้อยลงเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้วแต่ถ้าในอนาคตเกิดการแพร่ระบาดของโรคอื่น ๆ อีกก็จะทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบต่อภาคธุรกิจจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากมาตรการของภาครัฐอีก

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการดำเนินการควบคุมการระบาดของโรค ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ให้เกิดการระบาดจากร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเจ้าของกิจการยังคงสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ จึงมีความจำเป็นต้องสร้างมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับบริบทของสกลนครและมีความจำเป็นที่ต้องจัดทำเป็นต้นแบบไว้ใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน และรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษามาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 2) ศึกษาบริบทและความเหมาะสมในการป้องกันการระบาดของโควิดพร้อมกับให้ร้านอาหารสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้
- 3) ศึกษารูปแบบมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัญหาจากการใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุมร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค จากการณีศึกษาการแพร่ระบาดของโรคโควิดทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมากจนร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายแห่งปิดตัวลงมีคนตกงาน

จำนวนมากกระทบต่อเศรษฐกิจ ดังนั้นถ้ามีการแพร่ระบาดของโรคในลักษณะเดียวกันกับโควิดอีกครั้ง มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมีความจำเป็นโดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีเพียงมาตรการเชิงบังคับและขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย เมื่อศึกษาหลักการประกอบกับการให้ผู้มีส่วนได้เสียในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ทั้งการห้าม การป้องกันและการลงโทษเพื่อให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้พร้อมกับการควบคุมโรคระบาด

การทบทวนวรรณกรรม

1) หลักแห่งความได้สัดส่วน

เป็นหลักการขั้นพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้อำนาจกับผู้อยู่ภายใต้อำนาจให้ผู้ใช้อำนาจจำกัดสิทธิเสรีภาพอย่างพอประมาณ โดยเป็นหลักที่ศาลปกครองประเทศเยอรมนีและฝรั่งเศสได้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายในการใช้อำนาจรัฐไม่ให้จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินขอบเขตความเหมาะสมและความจำเป็นอันจะทำให้ขาดดุลยภาพระหว่างประโยชน์ของปัจเจกชนและประโยชน์สาธารณะถือเป็นหลักพื้นฐานทั่วไปของรัฐธรรมนูญประกอบด้วยหลักการย่อย 3 ประการ คือ 1.หลักแห่งความสมเหตุสมผล 2. หลักแห่งความจำเป็น 3. หลักแห่งความแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ (เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์, 2563: 164-174)

1.1) หลักแห่งความสมเหตุสมผล (หลักแห่งความเหมาะสม)

เป็นหลักที่บังคับว่ามาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่ฝ่ายปกครองสามารถใช้กำหนดเพื่อไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ ฝ่ายปกครองต้องเลือกมาตรการที่สามารถดำเนินการตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นเท่านั้น เพราะถ้าหากมาตรการใดที่ไม่สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายได้อย่างแน่แท้ หรือทำให้สถานการณ์เลวร้ายลงกว่าเดิมก็เป็นการขัดต่อหลักการแห่งความสมเหตุสมผล ดังนั้นมาตรการทางกฎหมายที่ฝ่ายปกครองออกมาบังคับใช้กับประชาชนต้องเป็นมาตรการที่เหมาะสม หลักแห่งความเหมาะสมเรียกร้องความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างมาตรการฝ่ายปกครองออกมาใช้บังคับกับสิ่งที่กฎหมายฉบับที่ให้อำนาจประสงค์จะให้เกิดขึ้นเป็นผล ดังนั้นหลักแห่งความสมเหตุสมผลจึงเป็นสิ่งเดียวกับสามัญสำนึกของคนปกติ ถ้าหากฝ่ายปกครองออกมาตรการที่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายของกฎหมายได้อย่างแน่แท้ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าฝ่ายปกครองประสงค์จะใช้มาตรการนั้นเป็นเครื่องมือดำเนินการให้เกิดผลอย่างอื่นนอกจากผลที่กฎหมายประสงค์จะให้ เกิด เข้าข่ายการใช้อำนาจโดยมิชอบ

1.2) หลักแห่งความจำเป็น

หมายความว่า มาตรการทางกฎหมายมีอยู่หลายมาตรการที่จะทำให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นซึ่งแต่ละมาตรการมีผลกระทบต่อนิติและเสรีภาพของประชาชนมากน้อยต่างกัน ซึ่งฝ่ายปกครองต้องเลือกมาตรการที่มีผลกระทบต่อนิติและเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุดและบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายมากที่สุด ดังนั้นฝ่ายปกครองจึงมีอำนาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเท่าที่จำเป็น การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินขอบเขตแห่งความจำเป็นต่อการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายเป็นสิ่งไม่ชอบธรรม ทั้งนี้หลักแห่งความจำเป็นจะใช้บังคับได้ต่อเมื่อมีมาตรการที่กำหนดไว้ในกฎหมายอยู่หลายมาตรการให้เลือกตามหลักความสมเหตุสมผล ฝ่ายปกครองต้องเลือกมาตรการกฎหมายมาใช้ให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายตามหลักสมเหตุสมผลให้ได้มากที่สุด

1.3) หลักแห่งการได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ

เป็นหลักการเรียกร้องให้เกิดดุลยภาพขึ้นระหว่างความเสียหายอันจะเกิดขึ้นกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนกับประโยชน์ที่มหาชนจะพึงได้รับจากการปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรการใดของฝ่ายปกครองและเป็นมาตรการที่จะทำให้บรรลุเจตนารมณ์แห่งกฎหมายและกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้น้อยที่สุดและก่อให้เกิดประโยชน์แห่งมหาชนมากที่สุด หลักการได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบกล่าวคือมาตรการที่ฝ่ายปกครองอาศัยอำนาจตามกฎหมายมาบังคับใช้กับประชาชนต้องก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าโทษ เพราะถ้าก่อให้เกิดโทษมากกว่าประโยชน์แล้วย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายและใช้บังคับไม่ได้ แม้ว่าฝ่ายปกครองจะเลือกใช้มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายตามหลักความสัมฤทธิ์ผล และเป็นมาตรการที่จำเป็นแก่การดำเนินการตามหลักแห่งความจำเป็นก็ตาม

ดังนั้นมาตรการทางกฎหมายที่ออกมาต้องกระทบต่อผู้ประกอบการให้น้อยที่สุดและต้องความคุมสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ได้ดีที่สุดจึงจำเป็นต้องได้ศึกษาวิจัยกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อร่วมกันหาแนวทางที่เป็นไปตามหลักแห่งการได้สัดส่วนของกฎหมายที่ใช้บังคับ

2) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (People Participation Principle)

จากการใช้มาตรการควบคุมโรคโควิด 19 ที่ผ่านมานโยบายภาครัฐหรือการออกกฎหมายที่มีผลบังคับต่อผู้ที่เกี่ยวข้องยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทำให้นโยบายหรือข้อกฎหมายนั้นไม่มีประสิทธิภาพในการใช้เท่าที่ควร และก่อให้เกิดผลกระทบต่องูประกอบการกิจการร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับทางร้าน ได้แก่ พ่อครัว เด็กเสิร์ฟ เป็นต้น หลักการมีส่วนร่วมแนวคิดนี้ได้มีการพัฒนามาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของโลกจากการขยายตัวของแนวคิดเสรีนิยมที่ให้ความสำคัญกับสิทธิของปัจเจกชน ดังนั้นกระบวนการตัดสินใจของรัฐที่มีความเกี่ยวข้องที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพประชาชนจึงควรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทร่วมกับรัฐในการบริหารจัดการกิจกรรมสาธารณะมากขึ้น จึงมีการพัฒนาแนวคิดประชาสังคมขึ้น และได้มีการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 6 ระดับโดยสรุปดังนี้ (สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, 2545, น 58)

(1) ร่วมรับรู้ เป็นจุดเริ่มต้นของการให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมด้วย หมายถึง รัฐได้ให้ข้อมูลข่าวสาร เมื่อรัฐต้องการริเริ่มโครงการต่างๆ ต้องให้ประชาชนได้รับรู้

(2) ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น หมายถึง เมื่อประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากรัฐแล้ว ประชาชนสามารถที่จะร่วมค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา ความต้องการและความจำเป็นที่ต้องมีโครงการหรือกิจกรรมนั้น พร้อมร่วมแสดงความคิดเห็นให้ผู้มีอำนาจพิจารณาต่อด้วย

(3) ร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจ หมายถึง ร่วมพิจารณาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐ ซึ่งในขั้นนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก

(4) ร่วมดำเนินการ หมายถึง ร่วมในการคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานเอง หรือเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนปฏิบัติงานซึ่งในระดับนี้อาจจะไม่สามารถใช้ได้กับทุกโครงการ เพราะบางโครงการต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง หรือต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทำให้เป็นความยุ่งยากที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานได้ แต่หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมระดับท้องถิ่น เช่น การนำมาตรการทางวิธีพิชเข้ามาใช้ในเขตอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรที่มีความเสี่ยง ประชาชนเจ้าของพื้นที่ที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการใช้มาตรการดังกล่าวในพื้นที่ของตนที่ทำการเกษตรอยู่ได้

(5) ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล หมายถึง การร่วมตรวจสอบและติดตามการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยเฉพาะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับนี้เป็นประโยชน์ต่อการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยประชาชนจะเฝ้าระวังและเตือนภัยซึ่งกันและกันทำให้การดำเนินการป้องกันแก้ไขทำได้ทันทั่วทั้งก่อนที่ผลร้ายจะเกิดขึ้น และเมื่อมีการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมแล้วก็ต้องมีการประเมินผลว่าการดำเนินการนั้นๆ บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดมาการนำมามาตรการป้องกันผลกระทบมาใช้มากน้อยเพียงใดเหมาะสมหรือไม่ ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไรรที่จะเป็นแนวทางในการพิจารณาใช้มาตรการที่เหมาะสมมาใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) ร่วมรับผล หมายถึง การดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินไปแล้วย่อมได้รับมาซึ่งประโยชน์และผลกระทบ ทั้งที่เป็นผลกระทบในด้านบวกหรือด้านลบต่อประชาชนและต่อสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนหลีกเลี่ยงไม่พื้นที่ที่ต้องรับเอาผลกระทบที่เกิดขึ้น

การที่ประชาชนจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการออกมาตรการร่วมกันได้นั้นภาครัฐจะต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมสามารถนำมาใช้ได้จริงซึ่งจะต้องตราเป็นกฎหมายรองรับจึงจะมีผลในทางปฏิบัติในประเทศไทยนั้นมีกฎหมายที่รับรองถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนหลายฉบับ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้ภาครัฐจะต้องให้สิทธิประชาชนในการรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การตรวจตราเฝ้าระวังได้

ผู้ประกอบการและประชาชนที่มีส่วนได้เสียจึงมีความสำคัญในการร่วมเสนอมาตรการที่เหมาะสมกับทุกฝ่าย แต่เดิมที่กฎหมายหรือนโยบายบางประการไม่สามารถใช้ได้มีประสิทธิภาพส่วนหนึ่งก็เพราะขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการศึกษาหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกี่ยวข้องจะทำให้การแก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพตรงกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3) หลักนิติเศรษฐศาสตร์

หลักนิติเศรษฐศาสตร์ (Law and Economics) หรือเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์ด้วยกฎหมาย (Economic Analysis of Law) เป็นศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาประเด็นสำคัญทางกฎหมาย ทฤษฎีกฎหมาย การตีความกฎหมาย การออกแบบกฎหมาย การประเมินคุณค่าของกฎหมาย และผลกระทบของกฎหมายต่อพฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องและสังคม โดยใช้ระเบียบวิธีทางเศรษฐศาสตร์ (ปกป้อง จันวิทย์, 2553: 1) เป็นการวิเคราะห์กฎหมายผสมผสานกับหลักเศรษฐศาสตร์และหลักนิติศาสตร์เข้าด้วยกัน แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในเชิงปรัชญา เพราะหลักนิติศาสตร์จะมีมุมมองที่ “ความยุติธรรม” ให้กับสังคมโดยกำหนดกรอบกติกาว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ปกป้องสิทธิของปัจเจกชน โดยสร้างกลไกในการยุติข้อพิพาทและความขัดแย้งอย่างเป็นธรรม และลงโทษผู้กระทำความผิดให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม ส่วนหลักเศรษฐศาสตร์มองในด้าน “ประสิทธิภาพ” ให้สังคมได้รับประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มี จัดสรรการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มให้ระดับสวัสดิการของสังคมสูงขึ้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยกลไกตลาดที่แข่งขันสมบูรณ์เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเมื่อนำหลักเศรษฐศาสตร์มาอธิบายถึงนิติศาสตร์จะตอบคำถามใน 3 ระดับ (ปกป้อง จันวิทย์, 2553: 2) ได้แก่

(1) เหตุผลเบื้องหลังของกฎหมาย เป็นการอธิบายระบบเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังของกฎหมายฉบับนั้น ๆ รวมถึงการมีอยู่ของกฎหมายและกระบวนการได้มาซึ่งกฎหมาย หรือทางนิติศาสตร์เรียกว่าเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ

(2) ผลกระทบของกฎหมายต่อพฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับสังคม เป็นการพยายามอธิบาย คาดการณ์ และทำนายผลของกฎหมายต่อประสิทธิภาพของเศรษฐกิจทั้งระบบ โดยศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสิ่งจูงใจ (Incentive Structure) หรือกฎกติกาต่อพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล ทั้งผู้บังคับใช้กฎหมาย และผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมาย ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมอีกทอดหนึ่ง

(3) การออกแบบกฎหมายที่พึงปรารถนา เป็นการพยายามออกแบบกฎหมายให้สามารถใช้กำกับ ควบคุม และป้องกันพฤติกรรมของผู้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อยกระดับสวัสดิการของสังคมให้สูงขึ้น

นักเศรษฐศาสตร์จึงต้องการให้กฎหมายและระบบกฎหมายเป็นการใช้ประสิทธิภาพของทรัพยากรของสังคม อย่างคุ้มค่า และสามารถบรรลุความยุติธรรมตามมาตรฐานที่พึงปรารถนาโดยสร้างต้นทุนต่อสังคมที่ต่ำที่สุด เพราะกฎหมายที่ไร้ประสิทธิภาพจะลดทอนสวัสดิการสังคมลง

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสารในเรื่อง แนวคิด หลักการ และทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลาออกระหว่างเรียน ได้แก่ 1) หลักแห่งความได้สัดส่วน 2) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) หลักนิติเศรษฐศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการโควิด - 19 ได้แก่ 1) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 2) พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 3) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 4) ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ที่มีโครงสร้างกรอบประเด็นคำถามกับประชากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการการบังคับใช้มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ในการหาปัญหาจากประชากรผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 20 คน ได้แก่ เจ้าของร้าน 5 คน ผู้จัดการร้าน 5 พนักงานร้าน 5 คน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง 3 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2 คน และการจัดเวทีเสวนาโดยมีประชากรศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกแบบเจาะจงจำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดใหญ่ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 5 คน เจ้าพนักงานรัฐ 5 คน นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย 3 คน ด้านสาธารณสุข 2 คน และผู้บริโภค 5 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ถึงความเหมาะสมของวิธีการและมาตรการที่เหมาะสมกับร้านอาหารที่จะจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรค รวมถึงการสนทนากลุ่มประชุมระดมความคิดเห็นในการหาคำตอบระหว่างเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ ผู้บริโภคและนักวิชาการ ซึ่งกลุ่มประชากรผู้ประกอบการ

ผลการวิจัย

1) มาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จังหวัดสกลนครได้มีมาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคโควิด 19 อย่างเข้มงวดคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดสกลนครได้ออกประกาศให้ทุกภาคส่วนปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 มาตรการ ได้แก่

มาตรการที่ 1 การป้องกันและสกัดกั้นการนำเชื้อเข้าสู่จังหวัดสกลนคร

มาตรการที่ 2 ยับยั้งการระบาดภายในจังหวัดสกลนคร

มาตรการที่ 3 การเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการป้องกันควบคุมโรคโควิด 19

มาตรการต่าง ๆ ที่ทางจังหวัดสกลนครได้ออกมาเป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบาย มาตรการ มติ คณะรัฐมนตรี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกมาตรการกับร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด ได้แก่

- 1) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548
- 2) พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551
- 3) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558
- 4) ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร
- 5) คำสั่งจังหวัดสกลนครเรื่องมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

พบว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 นั้นต่างจากโรคทั่วไป เนื่องจากมีความรุนแรงและแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็วเป็นวงกว้างทั่วประเทศส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมากกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นภัยคุกคามประชาชนจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วนเพื่อรักษาไว้ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน รัฐสามารถดำเนินการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ตามมาตรา 9 ที่วางหลักไว้ว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็ว หรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดต่อไปนี้

(1) ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคสสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลที่ได้รับยกเว้น

(2) ห้ามมิให้ชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย

(3) ห้ามการเสนอข่าว การจำหน่าย หรือทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใดที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัวหรือเจตนาบิดเบือนข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉินจนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทั้งในเขตพื้นที่ที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือทั่วราชอาณาจักร

(4) ห้ามการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคมหรือการใช้ยานพาหนะ

(5) ห้ามการใช้อาคาร หรือเข้าไปหรืออยู่ในสถานที่ใด ๆ

(6) ให้อพยพประชาชนออกจากพื้นที่ที่กำหนดเพื่อความปลอดภัยของประชาชนดังกล่าวหรือห้ามผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ที่กำหนด

คำสั่งจังหวัดสกลนคร ที่ 15/2564 เรื่อง มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ห้ามการทำกิจกรรมหรือรวมตัวกัน ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปเพื่อสังสรรค์ โดยมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท

คำสั่งจังหวัดสกลนครที่ 18/2564 และ 22/2564 ปิดสถานบริการหรือสถานที่เสี่ยงต่อการแพร่โรค ดังนี้ สถานบริการ สถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ สถานบันเทิง ผับ บาร์ คาราโอเกะ เป็นต้น ซึ่งร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกตีความให้เข้ากับมาตรการนี้ด้วย และควบคุมแบบบูรณาการในพื้นที่ควบคุม โดยการจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มและการบริโภคในร้านได้ไม่เกินเวลา 23.00 นาฬิกา ทำให้เวลาในการปิดร้านเร็วขึ้น แม้จะพยายามปรับรูปแบบเป็นร้านอาหารก็ได้รับการตอบรับที่ไม่ดี ทำให้รายได้หายไปอย่างมากจนผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

กฎหมายต่าง ๆ ข้างต้น มีเพียงกำหนดข้อบังคับให้ปิดร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสถานบันเทิงต่าง ๆ ไม่มีมาตรการในการเยียวยาผู้ประกอบการและพนักงานแต่อย่างใด รวมถึงไม่มีกำหนดระยะเวลาของมาตรการอย่างชัดเจน รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ไม่ได้มีผู้ประกอบการร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เข้าไปมีส่วนร่วมแต่อย่างใด ส่งผลให้ผู้ประกอบการประสบวิกฤตทางการเงินอย่างรุนแรงและเลิกกิจการหรือเลิกจ้างพนักงานไปหลายร้อยคน

2) บริบทและความเหมาะสมในการป้องกันการระบาดของโควิดพร้อมกับให้ร้านอาหารสามารถดำเนินกิจการ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้ประกอบการต้องการที่จะเปิดร้านดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยมีมาตรการทางสาธารณสุขมากำกับมีการรับรองมาตรฐานโดยเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข เช่นเดียวกับร้านอาหาร หรือโรงแรม ส่วนมาตรการด้านเงินเยียวยา บางร้านก็ต้องการเงินทุนเพื่อประกอบธุรกิจและจ้างงานพนักงานต่อ ในรูปแบบของเงินเยียวยาผลกระทบจากมาตรการ แต่มีบางร้านบอกไม่ต้องการเพราะได้มาก็ไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจการต่อ และมาตรการที่ภาครัฐจะช่วยเหลือเรื่องเงินกู้จากสถาบันการเงินดอกเบี้ยต่ำ เป็นสิ่งสำคัญเพราะเกือบทุกร้านต้องกู้เงินจากนอกระบบมาดำเนินกิจการต่อ ทั้งนี้การช่วยเหลือเยียวยาจากภาครัฐนั้นร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากภาครัฐนอกจากมาตรการในภาพรวมของประเทศ เช่น พักดอกเบี้ยเงินกู้จากธนาคาร แต่ก็ยังคงต้องจ่ายตามเดิมอยู่ดี เป็นต้น ส่วนทางภาครัฐนั้นเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ตามข้อกำหนดประกอบกับเป็นสถานการณ์ที่ฉุกเฉินจึงดำเนินการโดยที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ทางผู้ประกอบการมีส่วนร่วม ทั้งนี้หากทางเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการอย่างเข้มงวดกับทางร้านอาหารก็จะเป็นโทษกับทางเจ้าหน้าที่เช่นกัน

3) รูปแบบมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับร้านอาหารที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร มาตรการที่จำเป็นสำหรับร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยเฉพาะมาตรการที่เป็นการบังคับที่จะส่งผลต่อกิจการ ต้องมีมาตรการเยียวยาที่ชัดเจนชัดเจนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรการ และหมวดบทลงโทษต้องมีความชัดเจนทั้งเรื่องโทษทางอาญาได้แก่ การจับ การปรับ เป็นอัตราเท่าใดตามความรุนแรงของการกระทำ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์งานวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. กฎหมายที่บังคับใช้กับทางร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังไม่มีเปิดช่องให้ทางผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกมาตรการต่าง ๆ ทั้งในการควบคุม การลงโทษ หรือการเยียวยาทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการอย่างมากจึงไม่เป็นไปตามหลักการได้สัดส่วนทั้งหลักการย่อย 3 ประการ คือ 1. หลักแห่งความสัมฤทธิ์เนื่องจากการประกาศใช้มาตรการช่วงแรกนั้นการแพร่ระบาดน้อยแต่กลับมีมาตรการสั่งปิดอย่างไม่มีกำหนดเวลา ส่วนช่วงที่ระบาดอย่างหนักแต่รัฐมีมาตรการผ่อนปรนจึงทำให้ระบาดมากขึ้น 2. หลักแห่งความจำเป็น เพราะในขณะที่ระบาดนั้นร้านอาหารสามารถดำเนินกิจการได้แต่ร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ต่างจากร้านอาหารจึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องดำเนินมาตรการที่แตกต่างและรุนแรงมากกว่า 3. หลักแห่งความแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบเพราะการใช้มาตรการของภาครัฐก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการมากกว่าการควบคุมโรคซึ่งมีมาตรการทางสาธารณสุขมากำกับแล้ว

2. ผู้ประกอบการต้องการให้กิจการร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถดำเนินต่อไปได้แต่ผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมใด ๆ ในการออกมาตรการจากภาครัฐ ทั้งการใช้มาตรการต่าง ๆ ไม่มีการกระตุ้นเยียวยาให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปได้ตามหลักนิติเศรษฐกิจศาสตร์ ทำให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจกว่าที่ควรจะเป็นถ้าหากเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนกับภาครัฐเพื่อให้เกิดมาตรการที่เหมาะสมกับสถานการณ์และก่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด

3. มาตรการที่เหมาะสมสำหรับร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการออกมาตรการทั้งการควบคุม มาตรการลงโทษ และมาตรการเยียวยา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่ายังมีปัญหาที่จะต้องนำไปสู่การดำเนินการที่เป็นข้อเสนอแนะของการวิจัย

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) การออกมาตรการที่มาแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคระบาดนั้นถ้ามีผลกระทบต่อภาคธุรกิจต้องให้ภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมในการออกมาตรการด้วย

(2) ตั้งหน่วยงานเฉพาะที่มีหน้าที่ประสานงานและช่วยเหลือ ไม่ใช่ตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อรายงานเพียงแค่ว่า ผล ส่วนการะกิจงานแต่ละเรื่องก็ให้เป็นไปตามหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานไม่ได้มีการประสานความร่วมมือกันเป็นหนึ่งเดียว

(3) ต้องมีการเยียวยา ชดเชยผู้ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการที่บังคับใช้ให้มีความชัดเจน

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยนี้ได้จัดทำมาตรการเชิงนโยบายในการป้องกันโรคระบาดในร้านอาหารจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ผู้ประกอบการยังสามารถดำเนินกิจการพร้อมการป้องกันการแพร่ระบาดซึ่งประการสำคัญต่อมาคือมาตรการเยียวยาที่ต้องทำการศึกษาวิจัยต่อว่ามาตรการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากมาตรการควมมีอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดจากมาตรการของรัฐในการควบคุมโรค

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ไทยกล้า และคณะ. (2564). การศึกษาผลกระทบของการระบาดโควิดต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย. ศูนย์วิจัยปัญหาสุราฯ (ศวส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2563). หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน: พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน
- จังหวัดสกลนคร. (2564). คำสั่งจังหวัดสกลนครเรื่อง มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. จังหวัดสกลนคร.
- ปกป้อง จันวิทย์. (2553). บทความวิชาการประกอบการสัมมนาวิชาการเรื่อง แนวคิดประสิทธิภาพและความยุติธรรมในนิติเศรษฐศาสตร์. มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย วันที่ 24 พฤศจิกายน 2553 ณ ห้องประชุมจิตติ ดิงศักดิ์ย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร. (25 มีนาคม 2563). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137 ตอนที่พิเศษ 58 ก หน้า 1
- พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548. (16 กรกฎาคม 2548). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนที่ 58 หน้า 1
- สำนักงานสถิติจังหวัดสกลนคร.(2564). รายงานวิเคราะห์สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2564. สำนักงานสถิติจังหวัดสกลนคร.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2545). รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย